

136 . Măgura-Lăceni-Vitănești | Comuna: Măgura/Orbeasca/Vitănești | Județ: Teleorman | Punct: Lăceni - ValeaCioroai, Măgura, Măgura - Bran, Măgura - Buduiască, Vitănești | Anul: 2001

Anul: 2001

Cod RAN: 153259.01;153525.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Constantin Haită

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României, Centrul Național de Cercetări Pluridisciplinare

Studiu sedimentologic

Raport

În campania de cercetări arheologice din anul 2001, studiul sedimentologic desfășurat în cadrul proiectului de colaborare româno-englez SRAP, a avut ca principal obiectiv cercetarea așezării de tip tell Măgura-Bran din punct de vedere al formării acesteia și al relațiilor cu mediul. În acest scop, a fost realizat un sondaj stratigrafic ce a secționat măgura din partea sa superioară către bază, precum și două sondaje sedimentologice, unul chiar în baza tell-ului, iar celălalt în lunca actuală a văii Clănița, în vecinătatea nord-estică a acestuia, la aproximativ 10 m distanță de baza așezării.

Sondajul stratigrafic a fost realizat sub forma unei secțiuni cu lățime inițială de 2 m și suprafețe orizontale practicate pe o lungime de 4 m, însumând o lungime de 20 m. Ulterior, în scopul reducerii semnificative a volumului de muncă, secțiunea a fost îngustată la 1 m lățime, suprafețele cercetate având, în acest caz, lungimea unui carou de 2 m, rezultând o secțiune cu aspect în trepte. Acest lucru a permis realizarea obiectivului propus, acela de a obține o succesiune stratigrafică, continuă, din baza tell-ului până la partea sa superioară; pentru aceasta, în fiecare carou s-a săpat până la adâncimea necesară pentru corelarea stratigrafică dintre suprafețele adiacente.

Materialul cultural a fost recoltat și înregistrat pe fiecare strat în parte și pe adâncimi de 20 cm, în situațiile în care grosimea nivelului respectiv era mai mare decât această limită stabilită convențional. Fiecare nivel a fost descris din punct de vedere arheologic și sedimentologic, urmărindu-se: textura, culoarea, structura, fisurația, gradul de compactare și omogenitatea, tipul și frecvența materialului cultural, natura impregnațiilor și a concrețiunilor, prezența materiei organice, tipul limitelor și grosimea.

Stratigrafia tellului poate fi descrisă, în linii generale, astfel (din bază către partea superioară):

-nisip fin până la grosier, brun cărămiziu, omogen, cu structură granulară, rare pete de oxizi de fier, fără incluziuni; limita superioară a fost observată la înălțimea relativă de 3,17 m față de o linie de referință situată la baza tellului (de cotă absolută 55,43 m). Acest nivel este interpretat ca reprezentând o depunere naturală ce face parte din terasa actuală a văii Clănița.

-depunere de sedimente naturale, ce constă din lentile cu textură și culoare foarte variate, de la de argilă nisipoasă cenușiu închisă, la silt cu nisip fin brun gălbui, nisip cu argilă și silt gălbui și nisip grosier cu silt și argilă cenușiu gălbui; aceste sedimente sunt omogene sau eterogene cu structură în blocuri sau structură prismatică, prezintă pete de oxizi de fier sau carbonatice și nu au incluziuni. Limita superioară a acestor depuneri a fost observată la 5,71 m de la bază. Această acumulare de sedimente de origine naturală este interpretată ca fiind rezultatul unor acțiuni antropice.

-nivel siltic cu nisip mediu, brun mediu, eterogen, cu structură granulară, frecvente fragmente ceramice, chirpici ars, cărbune și cenușă, ce corespunde unei acumulări de deșeuri menajere, ce se observă între limita superioară a nivelului anterior și cota de 5,41 m. Acesta reprezintă primul nivel de locuire observat în acest

sondaj și este atribuit culturii Gumelnița.

-nisip fin-mediu cu silt și rare granule de pietriș, cu lentile de argilă brun cenușie închis, omogen, cu rare până la foarte frecvente fragmente de ceramică și chirpici ars. Acesta se constituie în umplutura unei gropi de mari dimensiuni, a cărei limită superioară taie depunerile mai vechi la o înălțime minimă de 3,57 m de la baza tell-ului, posibil chiar la 4,27 m. Această amenajare/terasare a fost surprinsă în sondajul nostru pe o lungime de 6 m, iar în partea sa inferioară prezintă o adâncime de 0,45 m față de linia de referință. În materialul de umplutură materialul ceramic este amestecat, alături de fragmente ceramice din epoca fierului apărând ceramică neolitică și din epoca bronzului.

Important de menționat este faptul că au fost observate trei gropi realizate în timpul locuirii neolitice, ca și niveluri de coluviu din aceeași perioadă.

Gropile sunt localizate în zona de limită a nivelurilor de locuire neolitică, unde se observă și o de creștere semnificativă a pantei. Aceste gropi prezintă o umplutură constituită din:

-nisip fin până la grosier, cenușiu, eterogen, cu rare (5-10%) incluziuni.

-nisip fin-mediu și silt, brun cenușiu, eterogen, cu structură granulară, pete de oxizi de fier, frecvente incluziuni (20-30%).

-nisip grosier cu rare granule de pietriș, brun cenușiu și brun deschis, eterogen, cu frecvente (30%) incluziuni - fragmente ceramice, de chirpici ars și cărbune.

În cadrul nivelurilor de locuire observate în partea superioară a profilului au fost identificate trei locuințe, la cotele relative față de nivelul de referință din bază: 6,2-6,45 m, 7,25-7,5 m, 7,75-8,05 m. Aceste locuințe sunt reprezentate pe profilul studiat prin:

-silt și nisip fin cenușiu deschis, omogen, fără incluziuni, ce poate reprezenta o podea din chirpici nears, suprapus de un nivel de nisip brun cenușiu, eterogen, cu structură în blocuri, cu foarte frecvente fragmente ceramice, chirpici nears și cărbune, reprezentând, probabil, nivelul de distrugere al locuinței.

-trei niveluri de nisip fin - grosier și silt, cenușiu deschis, cenușiu mediu sau brun închis, omogen, compact, fără incluziuni; a fost observat restul unui perete, ca și umplutura unei gropi de țărș.

-nisip fin și silt, brun gălbui, cu structură laminară și nisip mediu - grosier, cenușiu deschis și brun gălbui, omogen, fără incluziuni.

Au fost realizate și două sondaje cu ajutorul unui excavator în vederea observării sedimentelor din lunca văii Clăniței.

Primul dintre acestea, realizat în baza tell-ului de la Măgura, a evidențiat următoarea succesiune stratigrafică (din baza sondajului către partea sa superioară):

-nisip fin și argilă silică, cenușiu închis, omogen, fără incluziuni, observat pe 0,15 m grosime.

-nisip argilos, cenușiu verzui, omogen, compact, fără incluziuni, cu grosime de 0,43 m.

-argilă cenușie verzui, omogenă, cu pete feruginoase, fără incluziuni, cu grosime de 0,54 m.

-nisip fin cu argilă, cenușiu verzui, omogen, rare pete feruginoase și concrețiuni carbonatice, cu rare fragmente fine de chirpici ars, grosime de 0,29 m.

-nisip fin-mediu cu argilă, cenușiu deschis, eterogen, cu concrețiuni carbonatice și fragmente de argilă cenușiu verzuie, limită gradată, cu grosime de 0,12 m.

-argilă nisipoasă, cenușie deschis, compactă, cu rare concrețiuni carbonatice, grosime de 0,18 m.

-argilă nisipoasă, brun gălbui, eterogenă, cu foarte fine fragmente de chirpici ars și cărbune și fragmente de nisip gălbui, cu grosime de 0,19 m.

-argilă silică, brun gălbui, eterogenă, compactă, cu fragmente fine de ceramică și chirpici ars, cu grosime de 0,3 m.

-silt brun gălbui, eterogen, foarte compact, cu fragmente de chirpici ars, grosime de 0,16 m.

-argilă siltică, cenușie deschis, eterogenă, foarte compactă, cu frecvente fragmente de chirpici ars, grosime de 0,18 m.

În cel de al doilea sondaj sedimentologic a fost observată următoarea succesiune stratigrafică (din bază către partea superioară):

-argilă fină cenușiu verzui, omogenă, cu fragmente de lemn, observată pe o grosime de 0,18 m.

-turbă cu matrice argiloasă, brun mediu, cu fragmente vegetale de tipul stufului și papurei, lemn și semințe, cu grosime de 0,25 m.

-turbă compactă, brun închis, cu abundente fragmente vegetale, lemn și semințe într-o stare bună de conservare, cu grosime de 0,10 m.

-argilă cenușie verzui, plastică, cu fragmente vegetale și de lemn, cu grosime de 0,25 m.

-argilă cenușie verzui - albastrui, omogenă, cu grosime de 0,20 m.

-argilă cenușie verzui, foarte plastică, ce include rare (2-5%) fragmente ceramice și de chirpici ars, cu grosime de 0,25 m.

-nisip fin - mediu și argilă, cenușiu și gălbui, eterogen, cu structură în pete, cu rare (1-2%) fragmente fine de chirpici ars și cărbune, cu grosime de 0,19 m.

-argilă siltică cenușie și gălbuie, eterogenă, cu rare fragmente fine de chirpici ars și cărbune, cu grosime de 0,27 m.

-argilă siltică, brun gălbuie, eterogenă, cu frecvente concrețiuni carbonatice și rare fragmente de chirpici ars și cărbune, cu grosime de 0,48 m.

-nisip mediu și argilă, brun mediu, cu foarte rare fragmente fine de chirpici ars, cu grosime de 0,22 m.

-nisip fin - mediu, brun deschis, cu structură agregată și rădăcini actuale, cu grosime de 0,4 m.

Succesiunile sedimentare studiate în cele două sondaje sedimentologice reflectă existența unor zone de mlaștină, cu vegetație caracteristică, ce a dus în una dintre situații la formarea de turbă. De pe profilul celui de al doilea sondaj au fost recoltate eșantioane de macroresturi vegetale și palinologice care vor contribui la reconstituirea paleomediului.

Informații suplimentare online

[Raportul 1424 din cronica.cimec.ro](http://raportul1424.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
